ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 7ης Φεβρουαρίου 2001 *

Στην υπόθεση Τ-89/98,

National Association of Licensed Opencast Operators (NALOO), με έδρα το Newcastle upon Tyne (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τους M. Cran, QC, και M. Hoskins, barrister, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από την K. Leivo και M. Erhart, επικουρουμένους από τον J. Flynn, barrister, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

υποστηριζόμενης από

την **British Coal Corporation,** με έδρα το Λονδίνο (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τους D. Vaughan, QC, και D. Lloyd-Jones, barrister, και C. Mehta, solicitor, με τόπο επιδόσεων αντίκλητο στο Λουξεμβούργο,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

τη **National Power plc,** με έδρα το Swindon (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τους D. Anderson και P. Roth, barristers, και G. Chapman, solicitor, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

και

την **PowerGen plc,** με έδρα το Λονδίνο, εκπροσωπούμενη από τους P. Lasok, barrister, και N. Lomas, solicitor, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσες,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως IV/E—3NALOO της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 1998, περί απορρίψεως της καταγγελίας της προσφεύγουσας της σχετικής με παραβιάσεις της Συνθήκης ΕΚΑΧ,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pirrung, Πρόεδρο, A. Potocki και A. W. H. Meij, δικαστές,

γραμματέας: G. Herzig, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 14ης Ιουνίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Πριν από την ιδιωτικοποίηση του τομέα δραστηριότητάς της, δυνάμει του Coal Industry Act του 1994 (νόμος περί βιομηχανίας του άνθρακα), η British Coal Corporation (πρώην National Coal Board, στο εξής: BC) είχε, δυνάμει του Coal Industry Nationalisation Act του 1946 (νόμος περί κρατικοποιήσεως της βιομηχανίας άνθρακα), την κυριότητα του συνόλου σχεδόν των αποθεμάτων άνθρακα του Ηνωμένου Βασιλείου και είχε το αποκλειστικό δικαίωμα εξορύξεως του άνθρακα.

2 Εξάλλου, δυνάμει του άρθρου 36, παράγραφος 2, του ανωτέρω νόμου περί κρατικοποιήσεως, η BC χορηγούσε άδειες εξορύξεως άνθρακα σε ιδιωτικές εταιρίες εκμεταλλεύσεως έναντι καταβολής τελών εξορύξεως καθοριζομένων βάσει ενιαίου συντελεστή σε λίρες στερλίνες ανά τόνο εξορυσσομένου άνθρακα (GBL/t).

3 Τα 93 εκατομμύρια τόνων άνθρακα που εξόρυξε η BC κατά τη χρήση 1989/1990, η οποία ολοκληρώθηκε στις 31 Μαρτίου 1990, αντιπροσώπευαν περισσότερο από το 97 % της συνολικής παραγωγής του Ηνωμένου Βασιλείου. Κατά τη διάρκεια της αυτής χρήσεως η BC παρέδωσε 76 εκατομμύρια τόνους άνθρακα περίπου στην θερμοηλεκτρική βιομηχανία, καλύπτοντας το 94 % των αναγκών αυτής, ενώ το υπόλοιπο καλύφθηκε κατά 3 % από τον ιδιωτικό τομέα και κατά 3 % από εισαγωγές.

4 Βάσει συμφωνίας που συνήφθη τον Μάιο του 1986 (στο εξής: συμφωνία του 1986), ο Central Electricity Generating Board (κεντρικός οργανισμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στο εξής: CEGB) αγόρασε από την BC, κατά τη χρήση 1986/1987, 72 εκατομμύρια τόνους άνθρακα, με μέση τιμή παραδόσεως 172 πένες ανά gigajoule (p/GJ) κατά την έξοδο από το ορυχείο.

5 Η National Association of Licensed Opencast Operators (εθνική ένωση κατόχων αδείας για εξόρυξη άνθρακα από υπαίθρια ορυχεία, στο εξής: NALOO) ζήτησε από την Office of Fair Trading (υπηρεσία εποπτείας για την εντιμότητα των εμπορικών πράξεων) να διεξαγάγει έρευνα στην εν λόγω αγορά, ακολούθως δε αμφισβήτησε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων την απόρριψη της αιτήσεώς της εκ μέρους αυτής της υπηρεσίας.

6 Τον Απρίλιο του 1987 η BC μείωσε τα τέλη εξορύξεως από 16 GBL/t σε 13,5 GBL/t, από 1ης Μαρτίου 1987.

7 Μετά τη δέσμευση της NALOO, με επιστολή της 13 Μαΐου 1988, να παραιτηθεί από την προσφυγή της και να αναγνωρίσει τον εύλογο χαρακτήρα τέλους εξορύξεως ανερχόμενου σε 11 GBL/t, λαμβανομένων υπόψη του συνόλου των τότε ισχυουσών συνθηκών, η BC προέβη στην εφαρμογή αυτού του συντελεστή αναδρομικώς από 27ης Δεκεμβρίου 1987.

8 Δυνάμει του Electricity Act 1989 (νόμου περί ηλεκτρικής ενέργειας), η CEGB ιδιωτικοποιήθηκε από 1ης Απριλίου 1990 και τα περιουσιακά της στοιχεία μεταβιβάστηκαν, ιδίως, στη National Power (στο εξής: NP) και στην PowerGen (στο εξής: PG), δύο ειδικώς προς τούτο συσταθείσες εταιρίες περιορισμένης ευθύνης.

9 Τον Μάρτιο του 1990 η BC μείωσε τον συντελεστή τελών εξορύξεως από 11 GBL/t σε 7 GBL/t από 1ης Απριλίου 1990.

10 Μόλις τέθηκαν σε ισχύ οι συμβάσεις παραδόσεως άνθρακα που συνήψαν η BC και οι επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρισμού για την περίοδο από 1ης Απριλίου 1990 έως 31 Μαρτίου 1993 (στο εξής: συμβάσεις παραδόσεως), η NP και η PG πρότειναν στην BC βασική τιμή 170 p/GJ ακαθάριστο (ακαθάριστη θερμιδική ισχύς) και 177,9 p/GJ καθαρό (καθαρή θερμιδική ισχύς), έναντι 122 έως 139 p/GJ κατά την έξοδο από το ορυχείο για τους αδειούχους παραγωγούς.

11 Με καταγγελία της 29ης Μαρτίου 1990 η οποία συμπληρώθηκε, ιδίως, με παρατηρήσεις, της 27ης Ιουνίου 1990, και συνοπτική έκθεση των κυριότερων επιχειρημάτων της, της 5ης Σεπτεμβρίου 1990, η NALOO επισήμανε στην Επιτροπή ότι η συμφωνία του 1986 και οι συμβάσεις παραδόσεως, αφενός, καθώς και το επίπεδο των εισπραττομένων από την BC τελών εξορύξεως, αφετέρου, αντέβαιναν προς τα άρθρα 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης ΕΚΑΧ (στο εξής: Συνθήκη).

12 Ειδικότερα, η NALOO επισήμανε στην καταγγελία της της 29ης Μαρτίου 1990:

«1. This formal complaint is submitted to the Commission on behalf of NALOO [...], whose members have been badly affected by the arrangements which have been in operation between BC and [the Electricity Supply Industry] since 1986 and who are most concerned at the arrangements recently announced between [BC] and the Electricity Supply Industry in England.

(Υποβάλλεται στην Επιτροπή η παρούσα καταγγελία εξ ονόματος της NALOO [...], τα μέλη της οποίας ζημιώθηκαν σοβαρά από τις συμβάσεις που εφαρμόστηκαν από το 1986 μεταξύ της BC και [των βιομηχανιών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας] και εκφράζουν έντονη ανησυχία για τις προσφάτως αναγγελθείσες συμβάσεις μεταξύ της [BC] και των βιομηχανιών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που είναι εγκατεστημένες στην Αγγλία.)

[...]

13. With regard to the position under Community Law, the Complainants submit that:

Firstly, the Agreement and its predecessor the 1986 Understanding, are inconsistent with the rules of competition set out in the ESCS Treaty [...]

Secondly, the terms of and in particular the level at which BC sets the royalty under the licensing system is an infringement of the competition rules.

(Έχοντας υπόψη το κοινοτικό δίκαιο οι καταγγέλλοντες υποστηρίζουν ότι:

Πρώτον, οι συμβάσεις [παραδόσεως] και η προγενέστερη σύμβαση, η συμφωνία του 1986, δεν συμβιβάζονται με τους κανόνες ανταγωνισμού της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

Δεύτερον, οι εφαρμοστέοι επί των τελών εξορύξεως κανόνες, ειδικότερα δε, το ύψος των τελών αυτών που καθόρισε η BC δυνάμει του συστήματος χορηγήσεως αδείας συνιστούν παραβίαση των κανόνων του ανταγωνισμού.)

[...]

14. Under Article 63 [ECSC], if the Commission finds that discrimination is being systematically practised by purchasers, in particular under provisions governing

contracts entered into by bodies dependent on a public authority, it shall make appropriate recommendations to the Government concerned. The discriminatory price offered to the private producers which applies to all such producers as compared to BC is self-evident and it also seems clear from the way the market has operated over the past few years that this has been and will continue to be systematic. The Agreement also appears to fall neatly into the circumstances envisaged by the Article. In view of the obligation upon the Commission under this Article, the Complainants call upon the Commission to act in this regard.

(Δυνάμει του άρθρου 63 [της Συνθήκης], αν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι γίνονται συστηματικά διακρίσεις από αγοραστές, ιδίως, δυνάμει ρητρών που διέπουν τις προμήθειες των οργανισμών του δημοσίου τομέα, απευθύνει στις ενδιαφερόμενες κυβερνήσεις τις αναγκαίες συστάσεις. Η προσφερόμενη και εφαρμοζόμενη επί των ιδιωτικών επιχειρήσεων παραγωγής τιμή εισάγει σαφώς δυσμενείς διακρίσεις σε σχέση με την τιμή της BC. Είναι επίσης προφανές, λαμβανομένης υπόψη της λειτουργίας της αγοράς κατά τη διάρκεια των τελευταίων αυτών ετών, ότι η πρακτική αυτή ακολουθείται και θα εξακολουθεί να ακολουθείται συστηματικώς. Η συμφωνία εμπίπτει, επίσης, σαφώς στις πρακτικές στις οποίες αναφέρεται το εν λόγω άρθρο. Ενόψει των υποχρεώσεων που υπέχει η Επιτροπή δυνάμει αυτής της διατάξεως, οι καταγγέλλοντες της ζητούν να παρέμβει.)

[...]

20. [...]

Articles 2, 3 and 4 [ECSC] are drafted very broadly and suggest that a very wide range of practices may fall foul of Article 60 [ECSC]. The Complainants submit that there is a prima facie case of infringement of Article 60 in conjunction with Article 4, in that the royalty demanded by BC is excessive and designed to make private producers uncompetitive. The royalty thus constitutes an unfair

competitive practice discriminating between producers. Even upon the assumption that the existence of a royalty provision is compatible with Community law (which may be open to question) the same cannot be said of the royalty if it is set at such a level that it threatens the very existence of the private sector.

[Η διατύπωση των άρθρων 2, 3 και 4 [της Συνθήκης] είναι πολύ ευρεία και επιτρέπει το συμπέρασμα ότι μια μεγάλη ποικιλία πρακτικών μπορεί να περιληφθεί στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 60 [της Συνθήκης]. Οι καταγγέλλοντες θεωρούν ότι συντρέχει, εκ πρώτης όψεως, παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 4 και 60, καθόσον τα τέλη εξορύξεως που επιβάλλει η BC είναι υπερβολικά και αποβλέπουν στο να καταστήσουν τις ιδιωτικές βιομηχανίες παραγωγής μη ανταγωνιστικές. Συνεπώς, τα τέλη εξορύξεως συνιστούν αθέμιτη ανταγωνιστική πρακτική η οποία δημιουργεί δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ των βιομηχανιών παραγωγής. Ακόμα και αν γίνει δεκτό κατ' αρχήν ότι η επιβολή τελών είναι σύμφωνη με το κοινοτικό δίκαιο (πράγμα που δεν είναι βέβαιο), είναι βέβαιο ότι δεν μπορούν να συμβιβάζονται με αυτό τέλη εξορύξεως τόσο υψηλά ώστε να απειλούν την ίδια την ύπαρξη του ιδιωτικού τομέα.]»

13 Η NALOO ανέφερε, επίσης, στο σημείο 2.13.3 των παρατηρήσεών της της 27ης Ιουνίου 1990:

«The complainant would, at this stage of proceedings, merely point out, that BC has felt able on a seemingly random basis to reduce the royalty demanded, following pressure by the independent sector. This suggests that BC has never premised its royalty demands upon an objective basis other than the desire to extract as much revenue from the independent sector as possible. The Complainant submits that as this case unfolds it will become evident that the level of royalty demanded has been determined by arbitrary, discriminatory and abusive methodologies for many years».

(Η καταγγέλλουσα επιθυμεί απλώς να τονίσει, στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, ότι η BC έκρινε ότι μπορεί να μειώσει τα τέλη βάσει προφανώς αυθαίρετων κριτηρίων, κατόπιν πιέσεων που ασκήθηκαν από τον ανεξάρτητο τομέα. Από τη στάση

της αυτή συνάγεται ότι η BC στηρίχθηκε πάντοτε, προκειμένου να καθορίσει τα τέλη εξόρυξης, στη βούλησή της να αποκομίσει από τον ανεξάρτητο τομέα τα υψηλότερα δυνατά έσοδα. Η καταγγέλλουσα υποστηρίζει ότι θα προκύψει σαφώς, στη συνέχεια της υποθέσεως, ότι το ύψος των τελών εξόρυξης διαμορφώθηκε, κατά τη διάρκεια πολλών ετών, βάσει μεθόδων αυθαίρετων, εισαγωγουσών διακρίσεις και καταχρηστικών.)

14 Βάσει αυτών η NALOO κατέληγε στο σημείο 23 της καταγγελίας της τής 29ης Μαρτίου 1990:

«[...]

The Complainants accordingly would request the Commission to examine the Complainants'case thoroughly, rule on these matters and take appropriate action to remedy these breaches of the Competition Rules including under the Treaty provisions referred to above or in any other respect which the Commission considers appropriate.»

(Κατά συνέπεια, οι καταγγέλλοντες ζητούν από την Επιτροπή να εξετάσει λεπτομερώς τον φάκελό τους, να αποφανθεί επί των ζητημάτων που τίθενται υπό την κρίση της και να λάβει τα ενδεικνυόμενα μέτρα προς άρση της παραβιάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού, περιλαμβανομένων αυτών της Συνθήκης που προαναφέρθηκαν, ή οποιασδήποτε άλλης διατάξεως που θα κρίνει η Επιτροπή.)

15 Στη συνοπτική παρουσίαση των επιχειρημάτων της, της 5ης Σεπτεμβρίου 1990, η καταγγέλλουσα, αφενός, κατηγόρησε τις βιομηχανίες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ότι συστηματικά εφάρμοσαν δυσμενείς διακρίσεις, ως αγοράστριες, κατά την έννοια του άρθρου 63 της Συνθήκης, και, αφετέρου, χαρακτήρισε ως αντίθετες προς τα άρθρα 60 και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης τις προσαπτόμενες στην BC

συμπεριφορές, όπως ο καθορισμός των τελών εξόρυξης σε αυθαίρετο επίπεδο (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Σεπτεμβρίου 1996, T-57/91, NALOO κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1019, σκέψεις 38 έως 43).

16 Με απόφαση της 28ης Ιουνίου 1990 η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση λήψεως προσωρινών μέτρων που υπέβαλε η NALOO με το αιτιολογικό, μεταξύ άλλων, ότι η κατάσταση των λειτουργούντων βάσει αδείας ορυχείων βελτιώθηκε. Πράγματι, ενώ οι απόλυτες τιμές που κατέβαλλαν οι εκμεταλλευόμενοι τα ορυχεία βάσει αδείας δεν μεταβλήθηκε μετά την έναρξη ισχύος των συμβάσεων παραδόσεως, την 1η Απριλίου 1990, η τιμή κατά την έξοδο από το ορυχείο την οποία απέσπασε η BC, αντιθέτως, μειώθηκε από 180 p/GJ, για τη χρήση 1989/1990, σε 172 p/GJ, για τη χρήση 1990/1991.

17 Με επιστολή που απηύθυνε στις 28 Αυγούστου 1990 στις βρετανικές αρχές η Επιτροπή επισήμανε τα ακόλουθα:

«Προφανώς οι [NP] και [PG] συνήψαν με την [BC] συμβάσεις [...] βάσει των οποίων θα προβούν στην αγορά [...] άνθρακα [...] σε τιμή σημαντικά υψηλότερη από τις τιμές βάσει των οποίων πραγματοποιούν προς το παρόν τις προμήθειές τους οι [NP] και [PG] από άλλους παραγωγούς του Ηνωμένου Βασιλείου.

Κρίνουμε ότι οι συμβάσεις αυτές συνεπάγονται συστηματική δυσμενή διάκριση εκ μέρους των [NP] και [PG] και προτιθέμεθα να προτείνουμε να απευθύνει η Επιτροπή τις αναγκαίες συστάσεις στην κυβέρνησή σας.

Έχουμε επίγνωση του γεγονότος ότι ορισμένοι λόγοι μπορούν να δικαιολογήσουν διαφορές μεταξύ της τιμής που καταβάλλεται στην [BC] και της τιμής που καταβάλλεται σε άλλους παραγωγούς άνθρακα. Αντιθέτως προς τον πωλούμενο από την [BC] άνθρακα, ο προερχόμενος από ιδιωτικά ορυχεία άνθρακας είναι κατά κανόνα ανεπεξέργαστος, παραδίδεται οδικώς και πωλείται σε μικρές ποσότητες. Εντούτοις, θεωρούμε ότι τα στοιχεία αυτά δεν δικαιολογούν τη διαφορά της τιμής, η οποία

προηγουμένως ανερχόταν προφανώς σε 12,5 % και φθάνει σήμερα στα μέσα επίπεδα του +/- 25 %, στην περίπτωση της [NP], και σε +/- 40 %, στην περίπτωση της [PG]. Ακαθάριστη κατά προσέγγιση τιμή 150 p/GJ, δεόντως αυξημένη για τη μεταφορά, θεωρούμε ότι είναι περισσότερο ενδεδειγμένη. Συνεπώς, η σημερινή διαφορά είναι αδικαιολόγητα μεγάλη και συνιστά δυσμενή διάκριση [...]

Όσον αφορά τις δραστηριότες της [BC] οι ακόλουθες πτυχές θέτουν σοβαρά ζητήματα:

1) [...]

2) τα τέλη εξόρύξεως 7 GBL/t που επέβαλε η [BC] για την εκμετάλλευση υπαιθρίων ορυχείων είναι, εν πάση περιπτώσει, υπερβολικά υψηλά [...]»

18 Με επιστολή της 24ης Οκτωβρίου 1990 οι βρετανικές αρχές πρότειναν στη NALOO, εξ ονόματος των BC, NP και PG, να προβεί αναδρομικώς από 1ης Απριλίου 1990, αφενός, σε αύξηση της τιμής του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα και, αφετέρου, σε περαιτέρω μείωση των τελών εξορύξεως.

19 Μετά την απόρριψη αυτών των προτάσεων, η NALOO ενημερώθηκε με επιστολή της 22ας Νοεμβρίου 1990 της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου ότι αποφασίστηκε η μονομερής εφαρμογή των νέων προτεινομένων όρων.

20 Με επιστολή της 21ης Δεκεμβρίου 1990, απευθυνόμενη στη NALOO, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι η καταγγελία δεν θα είχε ως συνέπεια μια άλλη παρέμβαση εκ μέρους της.

21 Με την από 11 Ιανουαρίου 1991 επιστολή της προς την Επιτροπή, η NALOO αντέτεινε, μεταξύ άλλων, ότι σαφώς επιθυμούσε την εξέταση της συμφωνίας του 1986.

22 Με την από 8 Φεβρουαρίου 1991 επιστολή η Επιτροπή απάντησε ότι δεν είναι υποχρεωμένη «να εκδώσει επισήμως απόφαση διαπιστώνουσα την ύπαρξη παρελθούσας παραβάσεως απλώς και μόνο για να διευκολύνει ενδεχόμενη αγωγή αποζημιώσεως εκ μέρους της καταγγέλλουσας». Η Επιτροπή προσέθεσε ακόμα ότι τα εθνικά δικαστήρια μπορούσαν καλύτερα από την ίδια να επιληφθούν συγκεκριμένων περιπτώσεων αναγομένων στο παρελθόν.

23 Με την από 14 Μαρτίου 1991 επιστολή η NALOO υπογράμμισε επίσης:

«The matters the subject of the Complaint have their origins in the 1986 Understanding between BC and CEGB and it is of fundamental importance to the Complainants to obtain a clear statement of the law both in relation to that Understanding and the 1990 Agreement.»

(Τα ζητήματα που αποτελούν αντικείμενο της καταγγελίας ανάγονται στη συμφωνία του 1986 μεταξύ της BC και του CEGB και για τις καταγγέλλουσες έχει ιδιαίτερη σημασία η σαφής επεξήγηση του νομικού καθεστώτος που διείπε τόσο την συμφωνία αυτή όσο και τη συμφωνία του 1990.)

24 Με την από 23 Μαΐου 1991 απόφαση (στο εξής: απόφαση του 1991), η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία της NALOO καθόσον αφορούσε την μετά την 1η Απριλίου 1990 κατάσταση.

25 Στη συνοδευτική απιστολή της αποφάσεως του 1991 τονιζόταν:

«Η παρούσα επιστολή, η οποία περιλαμβάνει απόφαση της Επιτροπής, θίγει ορισμένες πτυχές [της καταγγελίας που κατέθεσε] η NALOO [...] Εξετάζεται σ' αυτήν η θέση της Αγγλίας και της Ουαλλίας μετά τη νέα κατάσταση που δημιουργήθηκε από τη θέση σε ισχύ των [συμβάσεων παραδόσεως] που συνήφθησαν μεταξύ των [BC], [NP] και [PG], την 1η Απριλίου 1990. Οι λοιπές πτυχές του ζητήματος, ιδίως εκείνες που αφορούν [...] την προ της 1ης Απριλίου 1990 κατάσταση [...] δεν εξετάζονται.»

26 Προς θεμελίωση της απορρίψεως της καταγγελίας η Επιτροπή τόνιζε:

«56. Κατά τον χρόνο θέσεως σε ισχύ [των συμβάσεων παραδόσεως], στα λειτουργούντα βάσει αδείας ορυχεία [...] καταβαλλόταν περίπου το ισοδύναμο των 122 p/GJ έως 139 p/GJ εκ μέρους των βιομηχανιών παραγωγής ηλεκτρισμού [...] Συνεπώς συνέτρεχε διάκριση εις βάρος των λειτουργούντων βάσει αδείας ορυχείων μετά την 1η Απριλίου 1990.

57. Η καταβαλλόμενη σήμερα τιμή εκ μέρους των [NP] και [PG] στα λειτουργούντα βάσει αδείας ορυχεία, από 1ης Απριλίου 1990, ισοδυναμεί με 157 p/GJ καθαρό στο ορυχείο, έναντι 177,9 p/GJ για την [BC].

[...]

61. Είναι αδύνατο να εκφρασθούν ποσοτικώς με ακρίβεια όλα τα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη όταν εξετάζεται η διαφορά τιμής. Εντούτοις, η πραγματική διαφορά των 20,9 p/GJ, δηλαδή του 12 % μεταξύ του άνθρακα της [BC] και του άνθρακα που εξορύσσεται βάσει αδείας και προσφέρεται απευθείας στις [NP] και [PG] δεν είναι τόσο σημαντική ώστε να συνιστά δυσμενή

διάκριση δικαιολογούσα νέα παρέμβαση της Επιτροπής. Εξάλλου, οι καταγγέλλουσες δεν μπόρεσαν να προβάλουν πειστικά επιχειρήματα προκειμένου να δικαιολογήσουν μια μικρότερη διαφορά.

[...]

72. Το ύψος των τελών εξορύξεως δεν μπορεί να εξετάζεται αφηρημένα. Η σχέση μεταξύ της τιμής που εισπράττεται για τον άνθρακα και των εξόδων παραγωγής αυτού του άνθρακα, περιλαμβανομένων των τελών εξορύξεως, πρέπει να είναι τέτοια ώστε να επιτρέπει στις αποτελεσματικώς λειτουργούσες επιχειρήσεις να πραγματοποιούν κέρδος και να μη τις αναγκάζει να υφίστανται σημαντικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα.

[...]

73. Όσον αφορά τα υπαίθρια ορυχεία, τα τέλη εξορύξεως μειώθηκαν από 11 GBL/t, προ της 1ης Απριλίου 1990, σε 5,50 GBL/t (6 GBL/t μετά τους πρώτους 50 000 τόνους), ενώ η καταβαλλόμενη στα μικρά ορυχεία τιμή αυξήθηκε κατά περισσότερο από 23 %.

74. Η καταβαλλόμενη σήμερα τιμή για τον εξορυσσόμενο βάσει αδείας άνθρακα, η οποία ανέρχεται σε 157 p/GJ ή περίπου 40 GBL/t, είναι κατά 20 % περίπου υψηλότερη, δηλαδή 8 GBL/t, από την τιμή που εισέπρατταν τα μικρά ορυχεία κατά τον χρόνο θέσεως σε ισχύ των [συμβάσεων παραδόσεως]. Αν προστεθεί η μείωση των τελών εξορύξεως κατά 5 GBL/t περίπου, προκύπτει σημαντική βελτίωση των ακαθάριστων περιθωρίων κέρδους των υπαιθρίων ορυχείων που λειτουργούν βάσει αδείας. Κατά το 1989/1990 το μέσο εισόδημα πωλήσεων της [BC] από τις υπαίθριες δραστηριότητές της ανερχόταν σε 41,50 GBL/t, δηλαδή 160 p/GJ, δηλαδή σε εισόδημα συγκρίσιμο προς την καταβαλλόμενη σήμερα τιμή στα λειτουργούντα βάσει αδείας ορυχεία. Η [BC] πραγματοποίησε κέρδος [...] επί της παραγωγής αυτής. Καίτοι υφίστανται διαφορές, ιδίως ως προς το μέγεθος, μεταξύ των υπαιθρίων δραστηριοτήτων της [BC] και των δραστηριοτήτων των μελών της [NALOO], αυτό επιβεβαιώνει προφανώς ότι τα σημερινά

τέλη εξορύξεως για τον υπαιθρίως εξορυσσόμενο άνθρακα δεν είναι τόσο υψηλά ώστε να είναι παράνομα. Συνεπώς, τα τέλη εξορύξεως δεν κωλύουν τις αποτελεσματικώς λειτουργούσες επιχειρήσεις να πραγματοποιήσουν κέρδος και δεν συνεπάγεται γι' αυτές σημαντικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα.

[...]

XV. Συμπεράσματα

79. Η παρούσα απόφαση αφορά την κατάσταση στην Αγγλία και την Ουαλλία κατόπιν της θέσεως σε ισχύ των [συμβάσεων παραδόσεως], την 1η Απριλίου 1990, μεταξύ της [BC], αφενός, και των [NP] και [PG], αφετέρου.

[...]

81. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η στηριζόμενη στα άρθρα 63 και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης [καταγγελία] [...] ήταν βάσιμη καθόσον αφορούσε την κατάσταση προ της 1ης Απριλίου 1990, ημερομηνία θέσεως σε ισχύ των [συμβάσεων παραδόσεως].

82. Αν οι προτάσεις των βρετανικών αρχών, της 24ης Οκτωβρίου 1990, ενσωματωθούν στις συμβάσεις αυτές, επί της καθοριζομένης στην παρούσα απόφαση βάσεως, τα λειτουργούντα βάσει αδείας ορυχεία δεν θα αποτελούν πλέον αντικείμενο δυσμενούς διακρίσεως σε σύγκριση με την [BC]. Συνεπώς, τα σημεία της καταγγελίας που στηρίζονται στο άρθρο 63 της [Συνθήκης], στο άρθρο 66, παράγραφος 7, της [Συνθήκης], όσον αφορα τους όρους πωλήσεως [...] δεν ευσταθούν πλέον, καθόσον δε [η καταγγελία αφορά] την παρούσα κατάσταση, απορρίπτονται.

83. Όσον αφορά το τμήμα [της καταγγελίας] που στηρίζεται στο άρθρο 66, παράγραφος 7, της [Συνθήκης] και αφορά τα τέλη εξορύξεως που εισπράττει η [BC], πρέπει να τονιστεί ότι τα νέα τέλη εξορύξεως που καθορίζονται με την επιστολή των βρετανικών αρχών της 24ης Οκτωβρίου 1990 και τέθηκαν κατόπιν σε ισχύ εκ μέρους της [BC] από 1ης Απριλίου 1990 δεν είναι αδικαιολόγητα υψηλά. Τα σημεία [της καταγγελίας] που αφορούν την καταβολή τελών εξορύξεως και στηρίζονται στο άρθρο 66, παράγραφος 7, της [Συνθήκης] δεν ευσταθούν, κατά συνέπεια, πλέον, καθόσον δε [η καταγγελία] αφορά την παρούσα κατάσταση, απορρίπτονται.»

27 Η Banks, μέλος της NALOO, προσέφυγε στο High Court of Justice (England & Wales) (στο εξής: High Court) κατά της BC, ζητώντας αποκατάσταση της ζημίας που προβάλλει ότι υπέστη από το 1986 έως το 1991, λόγω των υπερβολικών τελών εξορύξεως που είχε εισπράξει η BC, κατά παράβαση των άρθρων 4, στοιχείο δ', 65 και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης.

28 Ομοίως, η Hopkins και άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις εκμεταλλεύσεως προσέφυγαν ενώπιον του High Court κατά των NP και PG, ζητώντας αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν, λόγω των συνιστωσών δυσμενή εις βάρος τους διάκριση τιμών αγοράς του άνθρακα που εφάρμοσαν επ' αυτών οι βιομηχανίες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το 1985 έως την 31ης Μαρτίου 1990, κατά παράβαση των άρθρων 4, στοιχείο δ', και 63 της Συνθήκης.

29 Εξάλλου, στις 9 Ιουλίου 1991 η NALOO άσκησε, βάσει του άρθρου 33, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως του 1991, καθόσον με αυτήν διαπιστωνόταν ότι δεν ήταν παράνομα τα νέα τέλη εξορύξεως των 5,50/6 GBL/t. Διαρκούσης της διαδικασίας η NALOO παραιτήθηκε από το αίτημα επιστροφής των καταχρηστικών τελών εξορύξεως που είχε εισπράξει η BC προ της 1ης Απριλίου 1990.

30 Η ανωτέρω προσφυγή ακυρώσεως απορρίφθηκε με την απόφαση NALOO κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα στη σκέψη 15 της παρούσας αποφάσεως, η οποία έχει πλέον ισχύ δεδικασμένου.

31 Με αποφάσεις της 13ης Απριλίου 1994, C-128/92, Banks (Συλλογή 1994, σ. I-1209), και της 2ας Μαΐου 1996, C-18/94, Hopkins κ.λπ. (Συλλογή 1996, σ. I-2281), το Δικαστήριο ερμήνευσε, κατόπιν προδικαστικών παραπομπών του High Court, τις διατάξεις της Συνθήκης που είχαν επικαλεστεί οι Banks και Hopkins προς στήριξη των αγωγών τους αποζημιώσεως.

32 Στις δύο αυτές αποφάσεις το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι:

1) Τα άρθρα 4, στοιχείο β', και 63, παράγραφος 1, της Συνθήκης (προαναφερθείσα απόφαση Hopkins κ.λπ., σκέψη 29), αφενός, και τα άρθρα 4, στοιχείο δ', 65 και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης (προαναφερθείσα απόφαση Banks, σκέψη 19), αφετέρου, δεν δημιουργούν δικαιώματα τα οποία οι ιδιώτες μπορούν να επικαλεστούν απευθείας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων·

2) οι ιδιώτες δεν μπορούν να ισχυριστούν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων ότι οι διακρίσεις που γίνονται συστηματικά από αγοραστές δεν συμβιβάζονται προς το άθρρο 63, παράγραφος 1, εφόσον αυτές δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο συστάσεως προς τις ενδιαφερόμενες κυβερνήσεις (προαναφερθείσα απόφαση Hopkins κ.λπ., σκέψη 27)·

3) αντιθέτως, σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες προκύπτει ότι, από απόψεως περιεχομένου, οι διατάξεις μιας συστάσεως που στηρίζεται στο άρθρο 63, παράγραφος 1, δεν περιέχουν αιρέσεις και είναι επαρκώς ακριβείς, είναι δυνατή η επίκλησή τους από τους ιδιώτες ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τις οδηγίες (προαναφερθείσα απόφαση Hopkins κ.λπ., σκέψη 28)·

4) εφόσον η Επιτροπή έχει αποκλειστική αρμοδιότητα προς διαπίστωση των παραβάσεων των άρθρων 65 και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης, τα εθνικά δικαστήρια δεν μπορούν εγκύρως να επιλαμβάνονται αγωγής αποζημιώσεως

ελλείψει αποφάσεως της Επιτροπής ληφθείσας στο πλαίσιο αυτής της αρμοδιότητας (προαναφερθείσα απόφαση Banks, σκέψη 21).

33 Λαμβάνοντας υπόψη τις προαναφερθείσες δύο αποφάσεις, το High Court απέρριψε τις αγωγές αποζημιώσεως που είχαν ασκήσει οι Banks και Hopkins κ.λπ.

34 Επικαλούμενη την έλλειψη απευθείας εφαρμογής των σχετικών διατάξεων της Συνθήκης και την αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής, η NALOO κατέθεσε στις 15 Ιουνίου 1994 καταγγελία την οποία χαρακτήρισε ως συμπληρωματική. Η NALOO ζητούσε από την Επιτροπή να διαπιστώσει τον παράνομο χαρακτήρα των τιμών αγοράς και των τελών εξορύξεως που επέβαλαν επί του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα ο CEGB και η BC, αντιστοίχως, κατά παράβαση των άρθρων 63, παράγραφος 1, της Συνθήκης, αφενός, και των άρθρων 4, στοιχείο δ', 65 και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης, αφετέρου, κατά την περίοδο μεταξύ 1973 και 1ης Απριλίου 1990, η οποία μεταγενέστερα ορίστηκε για τις χρήσεις 1984/1985 έως 1989/1990. Προς τούτο, η NALOO πρότεινε στην Επιτροπή να στηριχθεί στις παραμέτρους που ελήφθησαν υπόψη το 1990 εκ μέρους των βρετανικών αρχών, των βιομηχανιών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, της BC, κατόπιν δε και της ίδιας της Επιτροπής, στην απόφαση του 1991.

35 Με την απόφαση IV/E—3/NALOO της 27ης Απριλίου 1998 (στο εξής: απόφαση του 1998), η οποία κοινοποιήθηκε στη NALOO την 1η Μαΐου 1998, η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία της 15ης Ιουνίου 1994.

36 Η Επιτροπή υπογράμμισε, κατ' ουσία, ότι:

— τα άρθρα 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης έχουν προληπτική λειτουργία και παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να θέσει τέρμα, για το μέλλον, σε υφιστάμενες παραβάσεις. Οι διατάξεις αυτές δεν παρέχουν στην Επιτροπή την εξουσία να ερευνήσει καταγγελία κατατεθείσα στις 15 Ιουνίου 1994 και αφορώσα παρελθούσες παραβιάσεις της Συνθήκης τελεσθείσες προ της 1ης Απριλίου 1990·

— το άρθρο 65 της Συνθήκης δεν έχει εφαρμογή επί του μονομερούς καθορισμού εκ μέρους της BC τελών εξορύξεως πιθανώς υπερβολικών·

— τέλος, έστω και αν η Επιτροπή είχε την εξουσία να εξετάσει την καταγγελία σε σχέση με τα άρθρα 4, στοιχείο δ', και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης και αν υποτεθεί ότι είχε εφαρμογή το ανωτέρω άρθρο 65, η NALOO δεν προσκόμισε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία δικαιολογούντα την ύπαρξη των προβαλλομένων παραβάσεων. Οι ενδείξεις της NALOO σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή ως βάση έρευνας, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της αποφάσεως T-57/91.

Διαδικασία

37 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 8 Ιουνίου 1998 η NALOO ζήτησε την ακύρωση της αποφάσεως του 1998 βάσει του άρθρου 33, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

38 Με διάταξη της 17ης Μαρτίου 1999, επετράπη στις BC, NP και PG να παρέμβουν προς στήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής.

39 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Η Επιτροπή απάντησε εγγράφως σε ερώτηση που της υπέβαλε το Πρωτοδικείο στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας.

40 Οι διάδικοι αγόρευσαν κατά τη συνεδρίαση της 15ης Ιουνίου 2000.

Αιτήματα των διαδίκων

41 Η NALOO ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την απόφαση του 1998 καθόσον αφορά τις καταγγελίες τις στρεφόμενες κατά του CEGB και της BC·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

42 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

43 Οι παρεμβαίνουσες BC, NP και PG ζητούν την απόρριψη της προσφυγής και την καταδίκη της NALOO στα δικαστικά τους έξοδα.

Επί του ενιαίου των καταγγελιών της NALOO

Επιχειρήματα των διαδίκων

44 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η NALOO στην από 29 Μαρτίου 1990 καταγγελία της δεν αναφέρθηκε ρητώς στην προ της 1ης Απριλίου 1990 περίοδο, ζήτησε δε ρητώς τη λήψη μέτρων για την περίοδο αυτή μόνο με την από 15 Ιουνίου 1994 καταγγελία της. Η Επιτροπή, όμως, φρονεί ότι δεν μπορεί να διαπιστώνει προγενέστερες παραβάσεις των άρθρων 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης λόγω του προληπτικού χαρακτήρα αυτών των διατάξεων.

45 Η NALOO, αντιθέτως, υποστηρίζει ότι κατ' αρχάς με την από 29 Μαρτίου 1990 καταγγελία της προέβαλε τον παράνομο χαρακτήρα των τιμών και των τελών εξορύξεως για τον εξορυσσόμενο βάσει αδείας άνθρακα προ της 1ης Απριλίου 1990 και ότι, κατόπιν,κατήγγειλε τόσο τις προγενέστερες αυτής της ημερομηνίας παραβάσεις όσο και τη συνέχιση των ζημιογόνων επιπτώσεών τους.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

46 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως προκύπτει από το ιστορικό της διαφοράς, η NALOO είχε ήδη αμφισβητήσει με την από 29 Μαρτίου 1990 καταγγελία της, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τις παρατηρήσεις της και συνοπτικά παρουσιάστηκε στις 27 Ιουνίου και στις 5 Σεπτεμβρίου 1990, τις εισάγουσες δυσμενείς διακρίσεις τιμές αγοράς και τα υπερβολικά τέλη εξορύξεως που επέβαλαν, αντιστοίχως, ο CEGB και η BC στον εξορυσσόμενο βάσει αδείας άνθρακα από τη συμφωνία του 1986, δηλαδή από τη χρήση 1986/1987, κατά παράβαση, ιδίως, των άρθρων 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης.

47 Στη συνοπτική παρουσίαση της καταγγελίας του 1990, την οποία περιέλαβε στην απόφασή της της 28ης Ιουνίου 1990, η ίδια η Επιτροπή διαπίστωσε ότι:

«Οι συμφωνίες οι σχετικές με το σύστημα αδειών και τελών εξορύξεως που προβλέπει [ο νόμος περί εθνικοποιήσεως της βιομηχανίας άνθρακα] αντίκεινται στους κανόνες του ανταγωνισμού καθόσον παρέχουν τη δυνατότητα στην BC, εταιρία παραγωγής κατέχουσα δεσπόζουσα θέση [...], μέσω των τελών εξορύξεως, να επηρεάζει αισθητά το κόστος και τα περιθώρια κέρδους τους. Εξάλλου, το ύψος των τελών εξορύξεως επηρεάζει την παραγωγικότητα των ιδιωτικών επιχειρήσεων παραγωγής και συνιστά επιδότηση την οποία χορηγεί στον εαυτό της η κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση παραγωγής BC.

[Η συμφωνία του 1986], η οποία συνήφθη μεταξύ των BC και CEGB (την οποία διαδέχθηκαν οι NP και PG) περιορίζει τον ανταγωνισμό και συνιστά παραβίαση των κανόνων του ανταγωνισμού καθόσον περιορίζει την αγορά στην οποία έχουν πρόσβαση οι λοιποί προμηθευτές άνθρακα και πιέζει προς τα κάτω τις τιμές που θα μπορούσαν αυτοί να επιτύχουν».

48 Συνεπώς, η Επιτροπή επελήφθη ήδη από το 1990 των καταγγελλομένων παραβάσεων για τις χρήσεις 1986/1987 έως 1989/1990.

49 Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνει η απόφαση του 1991. Πράγματι, αν η NALOO δεν είχε αναφερθεί, ήδη από το 1990, στη διαρρεύσασα από της χρήσεως 1986/1987 περίοδο, η Επιτροπή δεν θα είχε προτείνει στην προσφεύγουσα, με την προαναφερθείσα από 8 Φεβρουαρίου 1991 επιστολή της, να ζητήσει από τα εθνικά δικαστήρια να αποφανθούν επί των ειδικών περιπτώσεων που είχαν ανακύψει κατά το παρελθόν. Ούτε η καθής θα είχε περιλάβει στη νομική της εκτίμηση, στα σημεία 73 και 74 της αποφάσεως του 1991, τον εφαρμοσθέντα μέχρι τις 31 Μαρτίου 1990 συντελεστή τελών εξορύξεως των 11 GBL/t. Τέλος, η Επιτροπή δεν θα είχε ρητώς προσανατολίσει την απόφαση του 1991 στην πρό της 1ης Απριλίου 1990 περίοδο, στα σημεία 81, 82 και 83, καθώς και στη συνοδευτική επιστολή αυτής της αποφάσεως.

50 Συνεπώς, αδίκως υποστηρίζει τώρα η Επιτροπή ότι η NALOO με την καταγγελία της του 1990 δεν αναφέρθηκε ρητώς στην προ της 1ης Απριλίου 1990 περίοδο.

51 Εξάλλου, διαπιστώνεται ότι η καταγγελία του 1990 και η συμπληρωματική καταγγελία της 15ης Ιουνίου 1994 επικαλούνται τις ίδιες διατάξεις, δηλαδή τα άρθρα 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης και καταγγέλλουν τις ίδιες παραβάσεις, τις διαπραχθείσες από τους ίδιους προβαλλόμενους δράστες εις βάρος των ιδίων επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια μιας περιόδου κοινής και για τις δύο καταγγελίες, περιλαμβανόμενης μεταξύ της χρήσεως 1986/1987 και της 31ης Μαρτίου 1990.

52 Συνεπώς, όσον αφορά τις προβαλλόμενες από τη NALOO παραβάσεις για τις χρήσεις 1986/1987 έως 1989/1990, πρέπει να θεωρηθεί ότι υποβλήθηκε στην Επιτροπή μία και μόνο καταγγελία, καθόσον η καταγγελία της 15ης Ιουνίου 1994 αποτελούσε απλώς επεξηγηματική εκείνης του 1990.

Επί της εφαρμογής των άρθρων 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης

Επιχειρήματα των διαδίκων

53 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη κατ' ουσία από τους παρεμβαίνουσες, υποστηρίζει ότι λόγω του προληπτικού τους χαρακτήρα τα άρθρα 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης δεν της παρέχουν τη δυνατότητα να προβαίνει σε διαπιστώσεις αφορώσες το παρελθόν παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας αυτών των διατάξεων για το μέλλον.

54 Η NALOO αντιτάσσει ότι, προς εφαρμογή του άρθρου 4, στοιχεία β' και δ', της Συνθήκης, τα άρθρα 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της εν λόγω Συνθήκης παρέχουν στην Επιτροπή την εξουσία, ένα έκαστον εξ αυτών, να διαπιστώνει παραβάσεις που τερματίστηκαν πριν επιληφθεί η Επιτροπή.

55 Η NALOO υποστηρίζει ότι στην καταγγελία της του 1990 είχε αναφερθεί στην προ της 1ης Απριλίου 1990 περίοδο. Συνεπώς, όταν ζητήθηκε από την Επιτροπή για πρώτη φορά να ασκήσει τις αρμοδιότητες που της παρέχουν τα άρθρα 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης υπήρχαν ακόμα τρέχουσες παραβάσεις οι οποίες συνεχίζονταν επί σειρά ετών. Επομένως, ακόμα και υπό το πρίσμα της Επιτροπής, είχε αυτή, εν πάση περιπτώσει, αρμοδιότητα να εξετάσει τις καταγγελθείσες το 1994 παραβάσεις.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

56 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στο σημείο 13 της αποφάσεως του 1998, η Επιτροπή συνάγει από την προπαρατεθείσα απόφαση Hopkins κ.λπ. ότι «έχει την εξουσία να διαπιστώσει τις συνέπειες, όσον αφορά τις παρελθούσες επιπτώσεις, μιας υφισταμένης παραβάσεως προκειμένου να διασφαλίσει την πρακτική αποτελεσματικότητα της επιβαλλόμενης με το άρθρο 4, στοιχείο β', της Συνθήκης απαγορεύσεως». Αυτό συμβαίνει όταν μια δυσμενής διάκριση παύσει μετά την κατάθεση καταγγελίας στην Επιτροπή, αλλά πριν την εκδήλωση της παρεμβάσεώς της.

57 Εξάλλου, η Επιτροπή παρατηρεί, στο σημείο 31 της αποφάσεως του 1998, αφενός, ότι η οικονομία των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 4, στοιχείο β', και 63, παράγραφος 1, της Συνθήκης είναι ταυτόσημη με εκείνη των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων άρθρων 4, στοιχείο δ', και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης και, αφετέρου, ότι το Δικαστήριο έδωσε ενιαία ερμηνεία στις προπαρατεθείσες αποφάσεις Banks (σκέψεις 11 και 12), και Hopkins κ.λπ. (σκέψεις 16 και 17). Κατά την άποψη της Επιτροπής, τα άρθρα 4, στοιχείο δ', και 66, παράγραφος 7, πρέπει να ερμηνευθούν με τον ίδιο τρόπο όπως και τα άρθρα 4, στοιχείο β', και 63, παράγραφος 1.

58 Επομένως, ως «υφιστάμενες παραβάσεις» των άρθρων 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης, η Επιτροπή εννοεί τις υφιστάμενες κατά την ημερομηνία καταθέσεως της σχετικής καταγγελίας παραβάσεις.

59 Αφενός, η αρχική καταγγελία της NALOO, η οποία κατατέθηκε το 1990, επισήμανε στην Επιτροπή παραβάσεις οι οποίες έπρεπε τότε να θεωρηθούν ως υφιστάμενες κατά την ημερομηνία αυτή. Αφετέρου, η συμπληρωματική καταγγελία της 15ης Ιουνίου 1994 δεν συνιστά παρά επεξήγηση της πρώτης. Συνεπώς, σύμφωνα με τη δική της ανάλυση η Επιτροπή πρέπει να θεωρηθεί ως επιληφθείσα υφισταμένων παραβάσεων.

60 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ως αβάσιμο το επιχείρημα ότι η καταγγελία της 15ης Ιουνίου 1994 αφορούσε παραβάσεις που δεν υφίσταντο κατά την ημερομηνία υποβολής της στην Επιτροπή.

61 Εν πάση περιπτώσει, το Δικαστήριο τόνισε, στη σκέψη 19 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Hopkins κ.λπ., ότι οι εξουσίες που παρέχει στην Επιτροπή το άρθρο 63, παράγραφος 1, της Συνθήκης της παρέχουν τη δυνατότητα, προς διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας της επιβαλλομένης με το άρθρο 4, στοιχείο β', απαγορεύσεως, να επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση όχι μόνο να θέσουν τέρμα μελλοντικώς στις συστηματικές δυσμενείς διακρίσεις που αυτή διαπίστωσε, αλλά και να συναγάγουν εξ αυτής της διαπιστώσεως όλες τις επιβαλλόμενες συνέπειες όσον αφορά τις επιπτώσεις αυτών των δυσμενών διακρίσεων στις σχέσεις μεταξύ αγοραστών και παραγωγών, κατά την έννοια του άρθρου 4, στοιχείο β', έστω και προ της παρεμβάσεώς της.

62 Πράγματι, το Δικαστήριο έκρινε ότι η Συνθήκη ρυθμίζει εξαντλητικώς τις δυσμενείς διακρίσεις που ασκούνται εκ μέρους των αγοραστών και ότι παρέχει στα θύματα αυτών των διακρίσεων αποτελεσματική δικαστική προστασία (προπαρατεθείσα απόφαση Hopkins κ.λπ., σκέψη 22).

63 Αναγκαστικώς συνάγεται ότι οι συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 4, στοιχείο β', και 63, παράγραφος 1, της Συνθήκης, αφενός, και τα άρθρα 4, στοιχείο δ', και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης, αφετέρου, παρέχουν, εν πάση περιπτώσει, στην Επιτροπή τη δυνατότητα να εξετάσει τις δύο πτυχές της καταγγελίας της NALOO, η οποία ζητεί από την Επιτροπή να διαπιστώσει ότι οι βιομηχανίες παραγωγής ηλεκτρισμού και η BC εφάρμοσαν, κατά τις χρήσεις 1986/1987 έως 1989/1990, επί του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα, τιμές αγοράς εισάγουσες διακρίσεις και καταχρηστικά τέλη εξορύξεως, αντιστοίχως.

64 Συνεπώς, τα άρθρα 63 και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης παρέχουν στην Επιτροπή την αρμοδιότητα να εξετάσει την καταγγελία της NALOO, καθόσον δι' αυτής καταγγέλλονται παραβάσεις των άρθρων αυτών προβαλλόμενες ως διαπραχθείσες κατά τη διάρκεια των χρήσεων 1986/1987 έως 1989/1990.

Επί της ασφαλείας δικαίου

65 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι επιταγές της ασφαλείας δικαίου δεν επιτρέπουν τη λήψη μέτρων κατά των πρακτικών της BC και του CEGB των αναγομένων στα προ της 1ης Απριλίου 1990 έτη.

66 Στην ίδια αλληλουχία η BC υπογραμμίζει ότι η NALOO παρέλειψε να αμφισβητήσει την απόφαση του 1991, καθόσον δεν εξέτασε τους συντελεστές τελών εξορύξεως που εφαρμόζονταν προ της 1ης Απριλίου 1990. Η NP παρατηρεί ότι η NALOO αγνόησε τις δυνατότητες που διέθετε να επιδιώξει τη δικαστική προστασία των δικαιωμάτων της. Η PG φρονεί ότι η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να απορρίψει την καταγγελία του 1994, τα στοιχεία της οποίας είχαν ήδη εξεταστεί σε μία ή περισσότερες αποφάσεις τις οποίες η NALOO δεν προσέβαλε. Ειδικότερα, η Επιτροπή επισήμανε στη NALOO, με επιστολή της 4ης Σεπτεμβρίου 1991, ότι δεν προτίθετο να προβεί σε

εξέταση της συμφωνίας του 1986, το μόνο πρακτικό αποτέλεσμα της οποίας θα ήταν να διευκολύνει την άσκηση αγωγών αποζημιώσεως ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, ενώ αυτές θα μπορούσαν να ασκηθούν και χωρίς καμία διαπίστωση παραβάσεων εκ μέρους της Επιτροπής.

67 Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι, όπως προκύπτει από τις ανωτέρω σκέψεις, η Επιτροπή επελήφθη εξαρχής, με την καταγγελία του 1990, των προβαλλομένων για τις χρήσεις 1986/1987 έως 1989/1990 παραβάσεων.

68 Συνεπώς, η Επιτροπή δεν μπορεί λυσιτελώς να αντιτάξει στη NALOO την αρχή της ασφαλείας δικαίου.

69 Δεν μπορεί, εξάλλου, να προσαφθεί στη NALOO ότι παρέλειψε να ασκήσει εμπροθέσμως τις προσφυγές που μπορούσε να ασκήσει κατά ενδεχομένων προγενεστέρων αποφάσεων απορριπτουσών την καταγγελία του 1990 ως προς τις προγενέστερες της 1ης Απριλίου 1990 παραβάσεις, αποφάσεις οι οποίες ως εκ τούτου κατέστησαν οριστικές.

70 Όπως προκύπτει από το ιστορικό της διαφοράς, η απόφαση του 1991 περιορίστηκε να αποκλείσει την εξέταση των προβαλλομένων με την καταγγελία του 1990 παραβάσεων ως προς την προγενέστερη της 1ης Απριλίου 1990 κατάσταση. Αυτό προκύπτει από την πρώτη παράγραφο της συνοδευτικής επιστολής της αποφάσεως του 1991, κατά την οποία «δεν εξετάζεται η προγενέστερη της 1ης Απριλίου 1990 κατάσταση [...]».

71 Συνεπώς, η απόφαση του 1991 ούτε απέρριψε ούτε αρνήθηκε να εξετάσει την καταγγελία του 1990 που αφορούσε την προ της 1ης Απριλίου 1990 περίοδο και συνεπώς, από αυτής της απόψεως, πρέπει να θεωρηθεί ως στερούμενη του χαρακτήρα αποφάσεως.

72 Επομένως, η NALOO δεν μπορούσε λυσιτελώς να αμφισβητήσει τότε, δυνάμει του άρθρου 33, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, τη νομιμότητα αυτής της παραλείψεως εξετάσεως. Ομοίως, προκύπτει ότι δεν μπορεί να αντιταχθεί στη NALOO η μερική της παραίτηση στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα απόφαση NALOO κατά Επιτροπής (βλ. ανωτέρω σκέψη 29).

73 Επομένως, εγκύρως η NALOO συμπλήρωσε την καταγγελία του 1990, εφόσον η Επιτροπή δεν είχε αποφανθεί επί των προβαλλομένων σ' αυτήν παραβάσεων για τις χρήσεις 1986/1987 έως 1989/1990 (βλ. ανωτέρω σκέψη 52).

74 Τέλος, η απόφαση του 1998 δεν μπορεί, επίσης, να χαρακτηρισθεί ως καθαρώς επιβεβαιωτική μιας αποφάσεως μεταγενέστερης της αποφάσεως του 1991 που θα μπορούσε να περιέχει μία από τις επιστολές που έκτοτε απέστειλε η Επιτροπή στην προσφεύγουσα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η επιστολή της 8ης Φεβρουαρίου 1991, αναφερθείσα στη σκέψη 22 της παρούσας απόφασης, καθώς και η επιστολή της 4ης Σεπτεμβρίου 1991 την οποία μνημόνευσε η PG.

75 Πράγματι, η απόφαση του 1998 περιέχει αναμφισβήτητα νέα στοιχεία εκτιμήσεως, απορρέοντα από την ανυπαρξία αποδείξεων των προβαλλομένων παραβάσεων. Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει, σχετικώς, ότι στην απόφαση του 1998 υπογραμμίζεται ότι «η NALOO δεν προσκόμισε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να δικαιολογήσει την ύπαρξη των προβαλλομένων παραβάσεων. Οι ενδείξεις της NALOO σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή ως βάση μιας έρευνας, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της αποφάσεως Τ-57/91».

76 Εκ των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι εξέταση της καταγγελίας της NALOO ως προς τις χρήσεις 1986/1987 έως 1989/1990 ουδόλως θέτει υπό αμφισβήτηση την αρχή της ασφαλείας δικαίου.

Επί της νομικής φύσεως των πράξεων που δικαιούται να εκδώσει η Επιτροπή

Επιχειρήματα των διαδίκων

77 Η Επιτροπή αμφισβητεί την άποψη της NALOO ότι η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα να διαπιστώνει παράβαση των άρθρων 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης όχι μόνο μέσω συστάσεων, αλλά, επίσης, μέσω αποφάσεως. Πράγματι, οι δύο αυτές διατάξεις καθορίζουν τα μέσα που διαθέτει η Επιτροπή, η οποία θα προέβαινε σε κατάχρηση των εξουσιών που της παρέχει η Συνθήκη αν έδινε στον εαυτό της το δικαίωμα να λαμβάνει άλλα μέτρα.

78 Εξάλλου, οι παρεμβαίνουσες αμφισβητούν την αποτελεσματικότητα, στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας, των πράξεων που θα μπορούσε να εκδώσει η Επιτροπή σχετικά με παρελθούσες παραβάσεις. Η NP υποστηρίζει ότι η επιλογή των μέσων για την επίτευξη των συγκεκριμένων σκοπών που τίθενται με μια σύσταση απόκειται αποκλειστικώς στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η σύσταση αυτή. Η PG θεωρεί ότι η διαπίστωση μιας συστηματικής δυσμενούς διακρίσεως κατά την έννοια του άρθρου 63, παράγραφος 1, της Συνθήκης δεν μπορεί να αποτελέσει άμεση πηγή δικαιωμάτων υπέρ του επωφελουμένου. Τέλος, η BC παρατηρεί ότι η απλή λήψη αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης δεν παρέχει στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να απαιτήσει, κατά τρόπο γενικό, αποζημιώσεις για το παρελθόν.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

79 Δεδομένου ότι τα άρθρα 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να εξετάσει τις προβαλλόμενες από τη NALOO παραβάσεις για τις χρήσεις 1986/1987 έως 1989/1990 και να εκδώσει, κατά συνέπεια, συστάσεις αν απαιτείται, πρέπει να θεωρηθεί, στο πλαίσιο της παρούσας

διαφοράς, ότι το ζήτημα αν η Επιτροπή δικαιούται, εξάλλου, να εκδίδει άλλες νομικές πράξεις πλην των συστάσεων που προβλέπουν οι δύο αυτές διατάξεις στερείται σημασίας.

80 Παρέλκει, κατά συνέπεια, να εξεταστεί το ζήτημα αυτό όπως και το ζήτημα των νομικών συνεπειών των συστάσεων αυτών σε επίπεδο εθνικού δικαίου.

Επί της εφαρμογής του άρθρου 65

81 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από την BC, θεωρεί, αντιθέτως προς τη NALOO, ότι το άρθρο 65 της Συνθήκης δεν έχει εφαρμογή επί των προβαλλομένων ως υπερβολικών τελών εξορύξεως που εισπράττει η BC, τα οποία δεν μπορούν να εξετασθούν παρά υπό το πρίσμα του άρθρου 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης.

82 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, εφόσον το άρθρο 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης αρκεί να περιλάβει τις πρακτικές που προσάπτοντα στη BC για τις χρήσεις 1986/1987 έως 1989/1990, παρέλκει να εξετασθεί το ζήτημα της εφαρμογής του άρθρου 65 επί των επιμάχων τελών εξορύξεως προκειμένου να κριθεί η νομιμότητα της αποφάσεως του 1998.

Επί της υποχρεώσεως της Επιτροπής να εξετάσει την καταγγελία της NALOO

83 Η Επιτροπή θεωρεί ότι διαθέτει εξουσία διακρίσεως προκειμένου να καθορίσει αν επιβάλλεται να παρέμβει σχετικά με παρελθούσες παραβάσεις. Είναι προφανές ότι η διατύπωση που χρησιμοποίησε το Δικαστήριο στη σκέψη 19 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Hopkins κ.λπ., ιδίως η έκφραση «της παρέχουν τη δυνατότητα», δεν εκφράζουν σχετική υποχρέωση.

84 Η NALOO υποστηρίζει, αντιθέτως, ότι λόγω ελλείψεως άμεσου αποτελέσματος των σχετικών διατάξεων, η Συνθήκη δεν παρέχει αποτελεσματική δικαστική προστασία, κατά την έννοια των σκέψεων 19 και 22 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Hopkins κ.λπ., παρά μόνον αν η Επιτροπή δεν έχει απλώς τη δυνατότητα, αλλά την υποχρέωση να εξετάζει παραβάσεις των άρθρων 63, παράγραφος 1, και 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, στοιχεία β' και δ', της εν λόγω Συνθήκης.

85 Το Πρωτοδικείο αρκείται να υπομνήσει ότι η Επιτροπή έχει αποκλειστική αρμοδιότητα εξετάσεως των «προβαλλομένων» παραβάσεων (βλ. σχετικώς τις αποφάσεις Banks, προπαρατεθείσα, σκέψη 21, και Hopkins κ.λπ., προπαρατεθείσα, σκέψη 31). Εφόσον εν προκειμένω έχει τη δυνατότητα να εξετάσει την καταγγελία της NALOO έναντι των προβαλλομένων παραβάσεων για τις χρήσεις 1986/1987 έως 1989/1990, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να προβεί σε μια τέτοια εξέταση (βλ. σχετικώς τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 29ης Απριλίου 1998, T-367/94, British Coal κατά Επιτροπής, σ. II-705, σκέψη 22).

86 Ορθώς, κατά συνέπεια, με την απόφαση του 1998 η Επιτροπή εξέτασε επικουρικώς την καταγγελία της NALOO.

Επί της νομιμότητας της αποφάσεως του 1998

Επί του λόγου που αναφέρεται στη μη εξέταση των διαθεσίμων αποδεικτικών στοιχείων

Επιχειρήματα των διαδίκων

87 Η NALOO υποστηρίζει, ουσιαστικώς, ότι η Επιτροπή έκρινε, στο σημείο 72 της αποφάσεως του 1991, ότι η σχέση μεταξύ της τιμής πωλήσεως άνθρακα και του

κόστους της εξορύξεώς του, αυξημένου κατά τα σχετικά τέλη, πρέπει να είναι τέτοια ώστε να παρέχει στις αποτελεσματικώς λειτουργούσες επιχειρήσεις τη δυνατότητα αποκομίσεως κέρδους και να μη συνεπάγεται γι' αυτές σημαντικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα.

88 Προκειμένου να εκτιμήσει σχετικώς τον δίκαιο και εύλογο, κατά συνέπεια δε, μη καταχρηστικό συντελεστή τελών εξορύξεως η Επιτροπή στηρίχθηκε ουσιαστικώς, στα σημεία 74 και 82 της αποφάσεως του 1991, στο κέρδος εκμεταλλεύσεως των υπαιθρίων ορυχείων της BC.

89 Βάσει του κέρδους τους για τη χρήση 1989/1990 η Επιτροπή έκρινε, τελικώς, ότι λόγω της αυξήσεως της τιμής του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα από 122/139 p/GJ σε 157 p/GJ και της μειώσεως των τελών εξορύξεως σε 5,50/6 GBL/t, που προτάθηκαν τον Οκτώβριο του 1990 με ισχύ από 1ης Απριλίου 1990, η καταγγελία, καθόσον στηρίζεται στο άρθρο 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης, η οποία ήταν βάσιμη πριν από τις μονομερείς αυτές τροποποιήσεις, δεν είναι πλέον βάσιμη.

90 Ομοίως, η Επιτροπή σαφώς και κατηγορηματικώς αμφισβήτησε τον καταχρηστικό χαρακτήρα των εισπραττομένων τελών εξορύξεως, τόσο για την περίοδο μεταξύ Απριλίου και Οκτωβρίου 1990 όσο και για τη χρήση 1989/1990, εφόσον η τιμή του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα παρέμεινε σταθερή.

91 Εξάλλου, όταν εξέδωσε την απόφαση του 1998, η Επιτροπή γνώριζε όλες τις παραμέτρους που αφορούν, τουλάχιστον, τις χρήσεις 1986/1987 έως 1989/1990, πράγμα που της επέτρεψε να διαπιστώσει τον καταχρηστικό χαρακτήρα των τελών εξορύξεως, δηλαδή το κέρδος των υπαιθρίων ορυχείων της BC, την τιμή του εξορυσσομένου από την BC άνθρακα, καθώς και του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα, όπως και τα επιβαλλόμενα τέλη εξορύξεως.

92 Ειδικότερα, η Επιτροπή γνώριζε ότι οι τιμές του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα δεν είχαν σημειώσει αισθητή μεταβολή μεταξύ της θέσεως σε ισχύ της συμφωνίας του 1986 και της προταθείσας τον Οκτώβριο του 1990 αυξήσεώς της. Τέλος, τα τέλη εξορύξεως που εισπράττονταν πριν από την 1η Απριλίου 1990 ήταν τουλάχιστον ίσα προς 7 GBL/t, ποσό επιβαλλόμενο από 1ης Απριλίου 1990 μέχρι τον Οκτώβριου του 1990, πριν από την αναδρομική μείωσή τους σε 5,50/6 GBL/t, την 1η Απριλίου 1990.

93 Η διαφορά μεταξύ της καταβαλλομένης από την BC τιμής και της τιμής της καταβαλλομένης από τους αδειούχους παραγωγούς πριν από την 1η Απριλίου 1990 έλαβε προφανώς τέτοια έκταση ώστε η Επιτροπή όφειλε οπωσδήποτε να επισημάνει τον καταχρηστικό χαρακτήρα των επιβαλλομένων προ της ημερομηνίας αυτής τελών εξορύξεως, εφαρμόζουσα τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε στα σημεία 72 έως 74 της αποφάσεως του 1991.

94 Πράγματι, τα προσκομισθέντα αριθμητικά στοιχεία αποδεικνύουν ότι η BC θα είχε θεωρητικώς υποστεί ζημίες αν είχε ασκήσει τις δραστηριότητές της υπό τους όρους που η BC και οι βιομηχανίες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας επέβαλαν στον λειτουργούντα βάσει αδείας τομέα. Συνεπώς, το σύστημα αυτό συνεπαγόταν τιμές εισάγουσες διακρίσεις και καταχρηστικά τέλη εξορύξεως εις βάρος των αδειούχων παραγωγών.

95 Η Επιτροπή δεν μπορεί να αντιτάξει ότι οι επισημανθείσες παράμετροι δεν συνιστούν επαρκή απόδειξη των προβαλλομένων παραβάσεων, καθόσον η ίδια αναφέρθηκε σ' αυτές στην απόφαση του 1991.

96 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη ουσιαστικώς από τις BC και PG, υποστηρίζει ότι με την απόφαση του 1991 δεν προέβη σε καμία ρητή ή σιωπηρή διαπίστωση παράνομης πρακτικής προκύπτουσας από τον συνδυασμό του επιπέδου τιμών και τελών εξορύξεως.

97 Στο σημείο 81 της αποφάσεως του 1991, η Επιτροπή υποστήριξε ότι η καταγγελία του 1990 ήταν βάσιμη λόγω της διαφοράς τιμής που υφίστατο προ της παρεμβάσεώς της,

στο δε σημείο 82, ότι η δυσμενής διάκριση απαλείφθηκε με τη διαφορά τιμής μετά την παρέμβασή της. Τέλος, στο σημείο 83, η Επιτροπή επανέλαβε τη διαπίστωσή της ότι τα αναδρομικώς προσαρμοσθέντα τέλη εξορύξεως δεν ήταν αφύσικα υψηλά.

98 Η μόνη θετική διαπίστωση, στην οποία εξ αντιδιαστολής προέβη η Επιτροπή, είναι ότι η υφισταμένη προ της παρεμβάσεώς της προς τις βρετανικές αρχές διαφορά τιμής συνεπαγόταν διάκριση εις βάρος των μελών της NALOO. Ουδέποτε η Επιτροπή διαπίστωσε ρητώς ότι τα τέλη εξορύξεως προ της παρεμβάσεώς της ήταν καταχρηστικά.

99 Στο σημείο 74 της αποφάσεως του 1991, η Επιτροπή εξέτασε επικουρικώς μόνο την αποδοτικότητα της BC, προκειμένου να επιβεβαιώσει ότι ο νέος συντελεστής των τελών εξορύξεως των 5,50/6 GBL/t δεν ήταν παράνομος.

100 Εξάλλου, ένας απλός πίνακας εμφαίνων τους συντελεστές των τελών εξορύξεως, τη διαφορά των τιμών άνθρακα που αντιστοίχως καταβάλλονταν στη BC και στους αδειούχους παραγωγούς, καθώς και το κέρδος της BC, δεν αποτελούν στοιχεία επαρκή προκειμένου να αποδειχθεί συγκεκριμένα η επίπτωση αυτών των παραμέτρων επί των αδειούχων παραγωγών.

101 Εξάλλου, τα στοιχεία που προέβαλε η NALOO παρουσίαζαν τέτοιες διαφοροποιήσεις ώστε ήταν αδύνατο να διαπιστωθεί το αξιόπιστο των διαφόρων αριθμητικών στοιχείων συγκρινομένων μεταξύ τους.

102 Η εφαρμογή της προτεινομένης από τη NALOO μεθόδου θα οδηγούσε στο συμπέρασμα ότι τα μέλη της κατέγραψαν συλλογικώς ζημίες για κάθε μία από τις εξεταζόμενες χρήσεις καθώς και ουσιαστική συνολική ζημία επί του συνόλου της σχετικής περιόδου. Ένα τέτοιο, όμως, συμπέρασμα δεν θα ήταν αφεαυτού πειστικό.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

— Επί των εισαγουσών διακρίσεις τιμών

103 Στην από 28 Αυγούστου 1990 επιστολή της, προαναφερθείσα στη σκέψη 17 της παρούσας αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε στις βρετανικές αρχές ότι η μέση απόκλιση 25 και 40 % μεταξύ των τιμών άνθρακα της BC και των τιμών των βάσει αδείας παραγωγών, πριν από την αύξησή τους σε 157 p/GJ, που αποφασίστηκε τον Νοέμβριο του 1990 με ισχύ από 1ης Απριλίου 1990, ήταν πολύ σημαντική για να θεωρηθεί δικαιολογημένη και συνιστούσε δυσμενή διάκριση.

104 Στο σημείο 56 της αποφάσεως του 1991 η Επιτροπή είχε πράγματι επισημάνει τον εισάγοντα διακρίσεις χαρακτήρα της τιμής του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα που εφαρμοζόταν κατά την έναρξη ισχύος των συμβάσεων παραδόσεως την 1η Απριλίου 1990 μέχρις εφαρμογής της νέας τιμής των 157 p/GJ τον Νοέμβριου του 1990.

105 Συνεπώς, στο σημείο 81 της αποφάσεως του 1991, η Επιτροπή έκρινε βάσιμη την καταγγελία του 1990, για την περίοδο από τον Απρίλιο έως τον Νοέμβριο του 1990, και παρατήρησε, στο σημείο 82, ότι τα λειτουργούντα βάσει αδείας ορυχεία δεν θα αποτελούσαν πλέον αντικείμενο δυσμενούς διακρίσεως, σε σχέση με την BC, μετά την εφαρμογή της νέας τιμής του άνθρακα.

106 Όπως η ίδια υπογράμμισε στο σημείο 47 της ανταπαντήσεώς της, η Επιτροπή διαπίστωσε, επομένως, με την απόφαση του 1991 ότι επί του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα είχαν εφαρμοστεί τιμές εισάγουσες διακρίσεις κατά την περίοδο από τον Απρίλιο έως τον Νοέμβριο του 1990, πριν από την αύξηση αυτών των τιμών.

107 Όπως, όμως, προκύπτει από την απόφαση της 28ης Ιουνίου 1990, προαναφερθείσα στη σκέψη 16 της παρούσας αποφάσεως, οι τιμές του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα δεν μεταβλήθηκαν κατόπιν της θέσεως σε ισχύ των συμβάσεων παραδόσεως την 1η Απριλίου 1990.

108 Συνεπώς, οι τιμές αυτές πρέπει να θεωρηθεί ότι παρέμειναν σταθερές, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της χρήσεως 1989/1990 μέχρι τον Νοέμβριο του 1990, προ της αυξήσεώς τους.

109 Συνεπώς, η απόφαση του 1998 δεν μπορούσε νομίμως να απορρίψει την καταγγελία της NALOO χωρίς να εκθέσει, τουλάχιστον, τους λόγους για τους οποίους θα μπορούσε, εξ αρχής, να αποκλειστεί ο εισάγων δυσμενείς διακρίσεις χαρακτήρας των τιμών του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα που ίσχυαν προ της 1ης Απριλίου 1990.

110 Επιβάλλεται, πάντως, η διαπίστωση ότι η απόφαση του 1998 δεν περιλαμβάνει καμία σχετική εξήγηση.

111 Επιπλέον, η Επιτροπή σημείωσε στην απόφαση της 28ης Ιουνίου 1990 ότι η τιμή κατά την έξοδο από το ορυχείο που ελάμβανε η BC μειώθηκε από 180 p/GJ το 1989/1990 σε 172 p/GJ το 1990/1991.

112 Συνεπώς, η Επιτροπή είχε επίγνωση ότι η τιμή αυτή ήταν υψηλότερη, κατά τη διάρκεια της χρήσεως 1989/1990 από εκείνη που ίσχυσε κατόπιν και ότι, αντιθέτως, η τιμή του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα παρέμεινε σταθερή.

113 Συνεπώς, η Επιτροπή όφειλε εξ αρχής να θεωρήσει ότι η διαφορά μεταξύ των τιμών που ελάμβαναν, αντιστοίχως, η BC και οι βάσει αδείας παραγωγοί ήταν ακόμα δυσμενέστερη για τους δεύτερους κατά τη διάρκεια της χρήσεως 1989/1990 από ό,τι κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ Απριλίου και Νοεμβρίου 1990, προ της αυξήσεώς τους.

114 Συνεπώς, η απόφαση του 1998 βαρύνεται με έλλειψη αιτιολογίας, η οποία, καθόσον κωλύει, όπως εν προκειμένω, τον δικαστικό έλεγχο του βασίμου της αποφάσεως του 1998, μπορεί και οφείλει να διαπιστωθεί αυτεπαγγέλτως από τον κοινοτικό δικαστή (απόφαση του Δικαστηρίου, της 20ής Μαρτίου 1959, 18/57, Nold κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 323).

115 Κατά το μέτρο αυτό, η απόφαση του 1998 πρέπει να ακυρωθεί.

— Επί του συντελεστή των τελών εξορύξεως

116 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή, στο σημείο 83 της αποφάσεως του 1991, έκρινε ότι ο νέος συντελεστής τελών εξορύξεως 5,50/6 GBL/t, που αποφασίστηκε τον Νοέμβριο του 1990 με ισχύ από 1ης Απριλίου 1990, δεν είναι αφύσικα υψηλός και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η καταγγελία του 1990, καθόσον στηρίζεται στο άρθρο 66, παράγραφος 7, της Συνθήκης, δεν ήταν πλέον «βάσιμη».

117 Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα αυτό κρίνοντας, στο σημείο 74 της αποφάσεως του 1991, ότι ο νέος αυτός συντελεστής δεν εμπόδιζε τις αποτελεσματικές

επιχειρήσεις εκμεταλλεύσεως υπαιθρίων ορυχείων να πραγματοποιήσουν κέρδη ούτε συνεπαγόταν γι' αυτές σημαντικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα.

118 Προκειμένου να εκτιμηθεί σχετικώς η αποδοτικότητα των επιχειρήσεων υπαιθρίων ορυχείων, η Επιτροπή χρησιμοποίησε τα ακόλουθα στοιχεία: πρώτον, το κέρδος που θεωρείται ότι αποκόμισε η BC από τα υπαίθρια αυτά ορυχεία κατά τη χρήση 1989/1990, δεύτερον, ένα εισόδημα αυτών των ορυχείων συγκρίσιμο προς τη νέα τιμή του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα των 157 p/GJ και, τρίτον, τον νέο συντελεστή τελών εξορύξεως των 5,50/6 GBL/t.

119 Συνεπώς, η απόφαση του 1998 δεν μπορούσε νομίμως να απορρίψει την καταγγελία της NALOO χωρίς να εκθέσει, τουλάχιστον, τους λόγους για τους οποίους αποκλείεται, εξ αρχής, ο καταχρηστικός χαρακτήρας των τελών εξορύξεως που εισπράττονταν κατά τη διάρκεια των χρήσεων 1986/1987 έως 1989/1990 με συντελεστές 16, 13,50, κατόπιν 11 GBL/t, δηλαδή πολύ υψηλότερους από τον νέο συντελεστή τελών εξορύξεως των 5,50/6 GBL/t.

120 Αυτού του είδους οι εξηγήσεις ήταν πολύ περισσότερο επιβεβλημένες καθόσον, όπως προκύπτει από τις ανωτέρω σκέψεις, η διαφορά τιμών άνθρακα που κατεβάλλοντο στην BC και αδειούχους παραγωγούς εμφανίζεται, εκ πρώτης όψεως, ως πολύ περισσότερο δυσμενής για τους δεύτερους κατά τη διάρκεια της χρήσεως 1989/1990 από ό,τι κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ Απριλίου και Νοεμβρίου 1990, πριν από την αύξηση του εξορυσσομένου βάσει αδείας άνθρακα.

121 Εξάλλου, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στην προαναφερθείσα από 28 Αυγούστου 1990 επιστολή της προς τις βρετανικές αρχές η Επιτροπή παρατήρησε ότι «τα τέλη εξορύξεως των 7 GBL/t που επέβαλε η [BC] για την εκμετάλλευση υπαιθρίων ορυχείων είναι, εν πάση περιπτώσει, υπερβολικά υψηλά».

122 Η απόφαση του 1998 απορρίπτει την καταγγελία της NALOO περιοριζόμενη στη διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να θεμελιώσει την ύπαρξη των προβαλλομένων παραβάσεων και ότι τα παρασχεθέντα στοιχεία δεν μπορούσαν σε καμία περίπτωση να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή ως βάση μιας έρευνας.

123 Ως προς αυτό το σημείο, η απόφαση πάσχει λόγω ελλείψεως αιτιολογίας, στοιχείο το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε ακύρωσή της.

124 Συνεπώς, πρέπει να ακυρωθεί η απόφαση του 1998, χωρίς να χρειάζεται να εξετασθεί ο λόγος που προέβαλε η NALOO σχετικά με την παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Επί των δικαστικών εξόδων

125 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά της έξοδα καθώς και στα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το αίτημα της προσφεύγουσας.

126 Δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, οι παρεμβαίνουσες φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση IV/E−3/NALOO, της 27ης Απριλίου 1998.

2) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας.

3) Οι παρεμβαίνουσες, British Coal Corporation, National Power plc και PowerGen plc, φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Pirrung Potocki Meij

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο την 1η Φεβρουαρίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

A. W. H. Meij